

87/1953 Sb.

NAŘÍZENÍ ministra zdravotnictví

ze dne 10. října 1953

o hygienické a protiepidemické ochraně vody.

Ministr zdravotnictví nařizuje podle § 15 zákona č. 4/1952 Sb., o hygienické a protiepidemické péči:

§ 1

Úkol hygienické a protiepidemické ochrany vody.

(1) Úkolem hygienické a protiepidemické ochrany vody (dále jen "ochrana vody") je pečovat s hlediska ochrany zdraví o vyhovující jakost a množství vody pro potřebu lidí a zvířat a pro hospodářské účely, o usměrnění vlivu vody na životní prostředí, jakož i kontrolovat provádění potřebných opatření a sledovat jejich účinnost.

(2) Ochrana vody se vztahuje na vody podzemní i povrchové, zejména pokud se jich užívá jako vod pitných, užitkových, minerálních a léčivých a k rekreaci, jakož i na přirozené zdroje těchto vod a na zařízení, jimiž se tato voda jímá, čerpá, upravuje a rozvádí.

Způsob užívání vod.

§ 2

(1) K pití, při přípravě poživatin a léčiv, k čištění nádob na poživatiny a léčiva a při ošetřování nemocných smí být užíváno jen pitné vody.

(2) K mytí a koupání v umělých zařízeních, k napájení a k ošetřování zvířat v zařízeních pro jejich ustájení a chov, a k výrobním a provozním účelům, pokud s vodou přicházejí pracující do přímého styku nebo pokud to stanoví orgány hygienické a protiepidemické služby, smí být užíváno jen vody užitkové, pokud pro tyto účely není možno užívat vody pitné.

(3) Vod minerálních a léčivých se užívá k léčení a k dietetickým účelům.

(4) K rekreaci, při níž lidé přicházejí s vodou do přímého styku, smí se užívat pouze vody, která má předepsaný stupeň čistoty.

(5) K ostatním účelům lze užívat i vody provozní.

§ 3

(1) Vody pitné, užitkové a vody léčivé a minerální musí být zdravotně nezávadné a musí vyhovovat zásadním hygienickým požadavkům, které stanoví hlavní hygienik. Hlavní hygienik může povolit dočasné výjimky ze stanovených zásadních požadavků.

(2) Hlavní hygienik stanoví též stupně čistoty vod, které mají přímo nebo po úpravě sloužit za zdroje vod pitných a užitkových, a kterých může být užíváno k rekreačním účelům.

(3) O tom, které vody jsou léčivé a minerální a které z nich mohou sloužit k pití, inhalaci a ke koupelím, rozhoduje ministerstvo zdravotnictví.

(4) Voda provozní nemusí mít vlastnosti uvedené v odstavci 1.

Ochrana vody a vodních zařízení.

§ 4

Místa odběru nebo jímání vody musí být vhodně volena, upravena a chráněna. Stavba nebo úprava vodního zařízení musí být řádně technicky provedena a odpadní vody musí být čištěny, po případě zneškodňovány.

§ 5

(1) Kolem každého zařízení, které má sloužit k hromadnému zásobování pitnou vodou, musí být vymezena a vodoprávním řízením zajištěna pásma hygienické ochrany.

(2) Území obklopující toto zařízení bezprostředně je pásmem hygienické ochrany 1. stupně. V tomto pásmu musí být učiněna přísná opatření, aby voda nebyla znečišťována a infikována; zejména musí být zbaveno všech zdrojů znečištění, důkladně asanováno a oploceno nebo jinak zajištěno, aby přístup nepovolaných lidí a přístup zvířat byl zamezen.

(3) Je-li nebezpečí, že by mohla voda být znečišťována nebo vydatnost zdroje ohrožována ze vzdálenějších míst, musí se vymezit a vodoprávně zajistit kolem pásma 1. stupně ještě pásmo hygienické ochrany 2. stupně. V tomto pásmu se podle povahy území učiní všechna opatření, aby bylo zabráněno znečišťování a infikování vody.

(4) Při odbírání vody z vodních toků a nádrží se v povodí nad místem odběru zřídí ještě pásmo hygienické ochrany 3. stupně. V tomto pásmu se zostří hygienický a epidemiologický dozor, pokud jde o sledování nemocí přenosných vodou.

(5) Pásma hygienické ochrany se určují pro každý zdroj vody zvláště podle spádu území, podle směru toku podzemní vody, podle složení půdy a podle povahy a způsobu zastavění nebo obhospodařování pozemku kolem vodního zařízení.

§ 6

(1) Všechny stavby a úpravy zařízení, která slouží k jímání, čerpání, úpravě, akumulaci a rozvádění zdravotně nezávadných vod, musí být řádně technicky provedeny tak, aby bylo vyloučeno jakékoliv znečišťování a infikování vody.

(2) Způsob rozvodu a odběru provozní vody musí být upraven tak, aby jí nemohlo být užíváno k účelům pitným a užitkovým.

§ 7

Do vodních toků a nádrží, které mají sloužit za zdroj zdravotně nezávadné vody, nesmějí být vpouštěny látky, které mohou nepříznivě ovlivnit její čistotu. Zejména odpadní vody ze sídlišť, podniků a zařízení musí být před vypouštěním do vodních toků nebo do vodních nádrží čištěny, po případě zneškodňovány tak, aby svým složením a množstvím nezhoršovaly jakost vody. Stupeň čištění odpadních vod se musí řídit podle jejich složení a množství a podle jakosti a množství vody v toku nebo v nádrži, kam jsou vypouštěny, po případě podle způsobu využití vody pod vyústěním odpadních vod.

§ 8

Usměrnění vlivu vody na životní prostředí.

K zabezpečení zdravotně příznivého vlivu vody na životní prostředí je povinen každý, kdo svou činností může ovlivnit množství a pohyb vody, provádět zejména tato opatření:

a) usměrňovat množství a pohyb vody, aby přílišným vysušováním nebo nadměrným podmáčením a zabahňováním půdy nebylo životní prostředí s hlediska hygienického a epidemiologického nepříznivě ovlivňováno,

b) pečovat, aby stav podzemních i povrchových vod nebyl s hlediska hygienického a epidemiologického nepříznivě ovlivňován nevhodnými zásahy do půdních vrstev a do stavu porostů,

c) zajišťovat asanaci nádrží stojaté vody (tůň, mrtvých ramen vodních toků, bažin a pod.), které jsou nebo mohou být semeništěm hmyzu a zdrojem jiných zdravotních závad, jejich zavážením nebo odvodňováním,

d) dbát o vhodnou úpravu břehů vodních toků a nádrží, aby nemohly být zabahňovány kolísáním hladiny.

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná.

§ 9

(1) Na dodržování všech opatření k hygienické a protiepidemické ochraně vody dozírají orgány hygienické a protiepidemické služby; pokud se tato opatření dotýkají zemědělské výroby, činí tak v součinnosti s orgány veterinární správy, a pokud se týkají hospodaření s vodami, v součinnosti s vodohospodářskými orgány.

(2) Orgány hygienické a protiepidemické služby závazně posuzují, které zdroje vod mohou sloužit k zásobování pitnou a užitkovou vodou a k rekreaci, a stanoví, jaká opatření pro ochranu a úpravu vod mají být učiněna. Proto je povinen vyžádat si závazné pokyny a posudky orgánů hygienické a protiepidemické služby

a) každý, kdo obhospodařuje vodní zdroj, dříve než se vody začne užívat,

b) příslušný národní výbor, dříve než udělí povolení k odběru nebo vypouštění vod,

c) investor již při zpracování investičního úkolu, jakož i úvodního technického projektu.

(3) Orgány hygienické a protiepidemické služby smějí dát souhlas k užívání a vypouštění vody teprve tehdy, když byly jimi nařízená opatření a úpravy provedeny a jejich účinnost přezkoušena.

(4) Aby při spotřebě nedocházelo k záměně druhů vod, určují orgány hygienické a protiepidemické služby, jak mají být zevně označena zařízení, ze kterých spotřebitelé vodu odebírají.

(5) Účinnost opatření na ochranu vody sledují orgány hygienické a protiepidemické služby pravidelnými kontrolami, zejména fyzikálními, chemickými, bakteriologickými a biologickými rozborů.

§ 10

Způsob užívání a čištění, po případě zneškodňování vod v závodech a zařízeních, které v době počátku účinnosti tohoto nařízení jsou rozestavěny nebo jsou již v provozu, musí být postupně v mezích daných státním plánem rozvoje národního hospodářství podle pokynů orgánů hygienické a protiepidemické služby upraven tak, aby se co nejvíce přiblížil požadavkům uvedeným v tomto nařízení. Dosavadní plány a projekty závodů a zařízení musí být s hlediska tohoto nařízení přezkoumány.

§ 11

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Široký v.r.

Plojhar v.r.